

HERTOGPOST februari 2013

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging

25^e jaargang nummer 2

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 28 februari a. s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115, 5224 AC te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20.00 uur.

Agenda bijeenkomst 28 februari 2013

1. Opening, verslag 24 januari j. l., ingekomen stukken en mededelingen
2. Ruud Verberne blikt terug op de BBF-cursus
3. Verkoop
4. 'Bijen', lezing door de heer Aat Rietveld
5. Verloting
6. Rondvraag
7. Sluiting

In deze Hertogpost o. m.:

- ❖ Een 'ballon monté' in Noord-Brabant
- ❖ Het papiervisje en De kleine leegte (10)
- ❖ Het jaarboekje over 1975 vertelt
- ❖ Een cent postzegelplezier
- ❖ Bestuurscrisis binnen KNBF
- ❖ Workshop afweken van zelfklevende zegels
- ❖ Stampke als stripfiguur

Bij zijn terugblik op de BBF-cursus laat Ruud Verberne zijn werkstuk zien. Hij neemt u dan filatelistisch mee op reis naar zijn geliefde Griekenland.

Het secretariaat laat op deze plaats alvast weten dat in de komende maand de ledenbijeenkomst plaatsvindt op **donderdag 28 maart** en de postzegelinstituif/ruilbeurs op **zaterdagochtend 9 maart**

VERSLAG van de BIJeenkomst op 24 JANUARI 2013.

1. Opening en mededelingen: De voorzitter heet de ruim 80 aanwezige leden op deze avond van harte welkom en wenst ons allen een fantastisch postzegeljaar.

De mededelingen beginnen we met een droevig bericht: in december 2012 is de heer Ben Maas uit Eindhoven overleden op 85-jarige leeftijd. Hij was een postzegelman in hart en nieren. De voorzitter omschrijft hem als een actief en betrokken lid van onze vereniging. Hij verzorgde heel bijzondere boekjes voor de rondzending. De vergadering houdt een minuut stilte ter nagedachtenis aan Ben Maas.

Dat brengt de voorzitter direct op het idee om nieuwe inzenders te stimuleren tot het maken van nieuwe rondzendboekjes.

We verwelkomen een nieuw lid: de heer van Giersbergen. We wensen hem een plezierige tijd toe binnen onze vereniging. Er is ook een aspirant-lid: de heer Schellekens. Hij oriënteert zich vanavond.

Afwezig gemeld zijn mevr. Teurlings-Cornelissen, mevr. Rutges, en de heren J. Kok en van Uden.

De heer H. Schevelier meldt een nieuw (tijdelijk) telefoonnummer: 073-6893084.

Bovendien zijn de voorzitter en zijn vrouw trotse grootouders geworden van een gezonde kleinzoon: de vierde generatie Teurlings! Op zaterdag 2 februari a. s. (inderdaad een week eerder dan normaal in verband met Carnaval) zal tijdens de postzegelinstituif voor de eerste keer in de geschiedenis van de vereniging een workshop gehouden worden over het afweken van postzegels. Een ieder is van harte welkom op de Helftheuvel.

2. Het verslag van 20 december 2012: geeft geen aanleiding tot opmerkingen, zodat we snel over kunnen gaan tot de

3. Wilde veiling: van vanavond. De veilingmeester geeft nog enige toelichting/uitleg over de door hem streng te volgen aanpak: de inzet is 0,50 Eurocent en zgn. 'tussentijdse' kavelverkoop is niet mogelijk. De veiling verloopt (na een aanvankelijke hapering vanwege te weinig mededelingen) snel en zeer geanimeerd. Er wordt flink geboden op een

**'s-Hertogenbossche Filatelistenvereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509**

**Secretaris René Kok, Jacq Perkstraat 45, 5242 GA Rosmalen
telefoon 073 – 523 04 79 E-mail: secretaris@hertogpost.nl**

**Redacteur Hertogpost Huber van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38
E-mail: redactie@hertogpost.nl**

**ING rek.nr. 1 087 984 t. n. v. 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging
de jaarcontributie bedraagt € 35**

**Bibliothecaris tel. 073 – 657 02 29 E-mail: bibliotheek@hertogpost.nl
Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl**

De koopjesjacht is in volle gang.

gesloten envelop. De veilingmeester zegt te weten wat er in zit, maar verklapt het niet (en doet het toch: namelijk de krant van eergisteren...)

Verder levert de veilingmeester een knap staaltje: hij weet een nummer te veilen, dat er niet is! En zo dendert de veiling door, uiteindelijk tot wel 585 nummers. Voor sommigen onder ons (de vermoeidheid slaat wat toe) wellicht iets te veel van het goede. Daardoor wordt de 'schouwtijd' van de kavels ook wat aan de krappe kant. Dat neemt niet weg, dat de complimenten aan het adres van de veilingmeester, op het eind, volledig op zijn plaats zijn. Een terecht applaus. Er is uitstekend verkocht, iedereen is tevreden

en de veilingmeester sloot om 23.30 uur af, met de mededeling 'dat er nog wel afgerekend moet worden'. Wel gaan we nog over op de

4. Rondvraag: Er is een opmerking uit de zaal over het feit, dat niet alle leden zich gepast gedragen en zich houden aan het reglement. De voorzitter belooft dit af te werken.

Er is ook een vraag of het niet mogelijk is om Hertogpost goedkoper te versturen? Anne van Driel geeft antwoord aan de vragensteller: wij kopen de zegels tegen bepaalde percentages van de nominale waarde in en zodoende kost het ons minder. Wij krijgen ook schenkingen van leden, die daartoe worden aangewend. De heer Tilstra deelt mee dat deze manier van verzenden in ieder geval goedkoper is dan via het contract met PostNL. Het heeft de aandacht van het bestuur. Ten slotte: een goede thuisreis op dit late uur voor een ieder. De voorzitter **sluit** de bijeenkomst.

René Kok, secretaris.

Ook deze koffer vol boeken, brieven en postzegels vond zijn weg tijdens de Wilde Veiling. Inzet: 50 cent!

BESTUURSCRISIS BINNEN DE KNBF

POSTNL WIL GELDIGHED VAN ZIJN ZEGELS BEËINDIGEN

Onze bond is weliswaar sinds zijn laatste jubileum 'koninklijk' verklaard. Maar, alsof er nog niet genoeg ellende is op de wereld, is binnen de bond een storm opgestoken met zware ijsgang. Nadat in december de voorzitter en secretaris al waren opgestapt, heeft het voltallige bestuur tijdens een rumoerig verlopen ingelaste bondsvergadering op 19 februari j. l. besloten af te treden. Tot de eerstvolgende Algemene Ledenvergadering in april blijft het nog wel 'op de winkel passen'.

Laten we hopen dat gezond verstand zegeviert en emoties niet tot verdere ongelukken leiden. Juist in deze tijd heeft de filatelie in Nederland behoefte aan een wijs en stabiel beleid.

Bemoedigend is in ieder geval dat Sjoerd Bangma, waarnemend secretaris, in de Bondsbrief van 1 februari heel alert met een uitstekende reactie naar buiten kwam op de aankondiging van PostNL d. d. 28 januari om per 1 november a. s. de zegels uit het guldentijdperk ongeldig te verklaren.

De tekst van het bondsbestuur luidt als volgt:

Wat betekent de afschaffing van de guldenzegels voor filatelistisch Nederland? Verzamelingen van postfrisse zegels worden minder waard: de bodem (de frankeerwaarde) valt er uit.

Veel 'gewone' verzamelaars hebben indertijd met hun spaarcentjes wat extra zegels gekocht. Een vorm van voorfinanciering van de posterijen tot en met PostNL, die daarvoor nog steeds geen tegenprestatie (verzending) hebben geleverd en ook geen rente hebben betaald.

Uit opgeheven verzamelingen, erfenissen en speculatiepartijen (die allemaal voor 100% aan de posterijen zijn betaald!) zijn veel zegels in handen gekomen van verenigingen die hiervan profiteren bij de verzending van hun convocaties of clubbladen. Ze zijn nu ineens veel duurder uit en dat in een tijd waarin hun leden niet zitten te wachten op een contributieverhoging.

Ongeldig verklaring treft daardoor grote groepen verzamelaars individueel en in hun verenigingen.

De KNBF betreurt de maatregel van PostNL dan ook in hoge mate. Het bieden van een mogelijkheid tot inwisseling van de oude waarden zou het minste zijn wat PostNL in deze kwestie kan doen ter compensatie en dat verzoek zal de KNBF dan ook bij de directie neerleggen.

Voor nadere informatie kunt u terecht bij het Bonds bureau (Postbus 4034, 3502 HA Utrecht, telefoon 030-2894290, e-mail bonds bureau@knbf.nl).

HET JAARBOEKJE OVER 1975 VERTELT

De contributie is voor dit jaar van f15 [sinds 1972] naar f18 verhoogd. [valt die prijs van 35€ (77 gulden) voor 2013 nog mee, als de inflatie over 40 jaar wordt meegeteld]

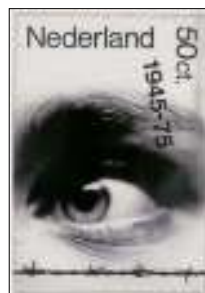
Van 10 t/m 12 oktober 1975 is de eerste Regionale Postzegeltonoonstelling, in Restaurant Brabanthallen te 's-Hertogenbosch. Georganiseerd door de 's-Hertogenbosche Filatelistenvereniging die in dit jaar 45 jaar bestaat. Er komen ruim 2.500 bezoekers op af. De politie had ook een stand, 'Preventie tegen inbraak'. [interessant is de lijst van bekroningen vanaf pagina 16 van het jaarboekje. Weet u dat bijna alle Hertogposten in onze bibliotheek aanwezig en dus te leen zijn?]

De heer M. van Rijswijk wordt 'als erkenning voor zijn merites [verdiensten] ten opzichte van de vereniging tot Lid van Verdienste benoemd. Ruim 44 jaar lid.' Hij overlijdt in 1976. [het lijkt er dus op dat M. van Rijswijk een lid van het eerste uur was]

'De belangstelling voor onze eigen verenigingsbibliotheek is redelijk te noemen'. Nieuwe leden ontvangen een lijst van de aanwezige boeken. In de jaarboekjes worden al jarenlang alleen de aanwinsten vermeld.

Zo'n 75% van de jeugdleden bezoekt thans de bijeenkomsten van de afdeling Jeugd. [er zijn eind 1975 102 jeugdleden. Het verloop is in deze jaren enorm. In 1975 is de aanwas 37 en de afwas 33]

Marten Tilstra

Met deze zegel werd 30 jaar bevrijding herdacht. Rechts een eerder ontwerp.

EEN 'BALLON MONTÉ' IN NOORD-BRABANT DE ALLEREERSTE NEDERLANDSE LUCHTPOST

door Huber van Werkhoven

Onlangs publiceerde Frank Molenaar, eminent lid van de Studiegroep Zwitserland en ook van onze vereniging, een artikel in Jungfraupost, het blad van de Studiegroep. Het artikel ging over een brief die in januari 1871 werd verstuurd van Parijs naar het Zwitserse dorp Aigle. Veel lezers van Hertogpost zullen zich nog de lezing herinneren van de heer Molenaar in februari van het vorig jaar. Het onderwerp was 'Zwitserse geïnterneerdenpost', voornamelijk tijdens de Frans-Duitse oorlog van 1870-1871.

afb. 1: Zwitsers vignet.

U herinnert u zich dan vast ook nog het vignet (afb. 1) voor de portvrije verzending van de zogenaamde Boubaki Armee. Onder die naam leeft het leger van 87.000 Franse militairen voort, die in januari 1871 met

11.000 paarden, volledig gedemoraliseerd, over de Jura-bergpassen van 1000 meter hoog, Zwitserland invluchtten.

In diezelfde maand, januari 1871, reisde de in Jungfraupost besproken brief van Parijs naar Zwitserland. En wel op een heel bijzondere manier.

Vanaf 19 september 1870 hadden Duitse troepen de stad Parijs vijf maanden lang geheel omsingeld. Normale postverzending was in die periode daardoor onmogelijk. Daarom maakten de Fransen voor post vanuit Parijs gebruik van ballonnen, bekend als ballons montés. Als zo'n ballon eenmaal buiten de Duitse linies was neergekomen, zorgde de Post voor verdere verzending. Op afbeelding 2 is zo'n ballon met de postzak te zien. En als men goed kijkt, ziet men ook een kooi met duiven. Die duiven waren ervoor bedoeld post naar Parijs terug te vliegen.

De geschiedenis van de in totaal 67 ballons montés is al vaker beschreven. Maar een mooi verhaal mag vaak herhaald worden. Ook in Hertogpost mag het wel eens worden verteld. Temeer toen mij duidelijk werd, dat drie van deze ballonnen zijn geland in Nederland. De eerste in Noord-Brabant, vlak over de Belgische grens, in het plaatsje Castelré in de gemeente Baarle-Nassau.

De avonturen van de met gas gevulde Parijse ballonnen, die in totaal een half miljoen brieven en ongeveer vierhonderd postduiven vervoerden, zijn goed gedocumenteerd.

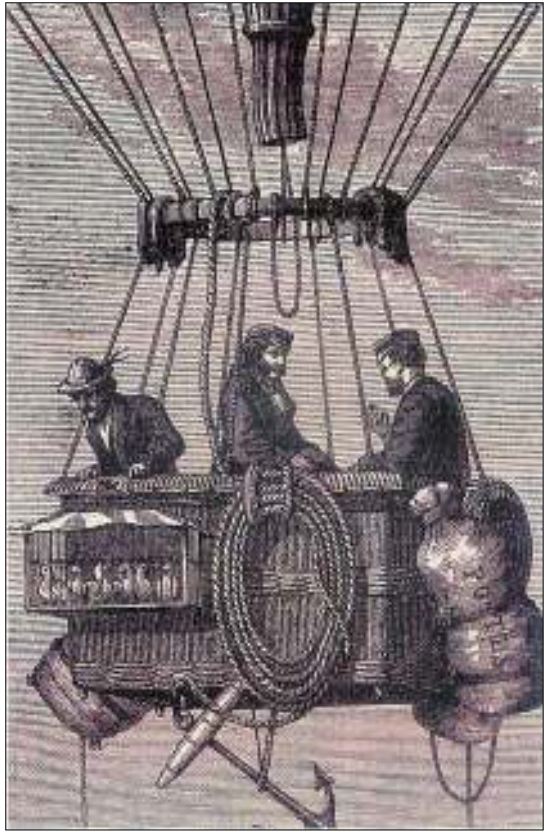
De ballonnen werden van allerlei prachtige namen voorzien. 'L'Archimède', zo heette de ballon die op 21 november 1870 om een uur 's nachts was opgestegen bij het Gare d'Orléans in Parijs, en vroeg in de ochtend, 400 km. noordelijk, landde in het Brabantse Castelré.

Jules Buffet was de stoutmoedige 'aeronaut', die, zoals alle ballonvaarders, was gerekruteerd bij de Franse marine. In zijn verslag vertelt hij, dat na de landing van alle kanten boeren kwamen aangesneld. *'Met behulp van deze goede boeren tuigde ik de ballon af. Ik kan niet genoeg mijn dankbaarheid uitdrukken voor de bereidwilligheid waarmee deze dappere mensen mij hebben geholpen.*

Het moeilijkste was nog het doen uitdoven van hun pijpen. Die kerels rookten een pijp toen ze naar ons liepen! Zij roken het gas niet dat door het ventiel ontsnapte. Het gas werd rijkelijk door hen ingeademd, waarna een gevoel van verstikking hen deed terugdeinzen. Ze kregen ook tranen in de ogen.'

Jules Buffet werd samen met zijn twee medereizigers gastvrij onthaald in het naburige kasteel van Hoogstraten. Nadat ze wat waren uitgerust, bracht men ze met twee rijtuigen naar het treinstation in Turnhout. Van daaruit keerden ze naar Frankrijk terug, gedeeltelijk per zeeschip om zodoende de Duitsers te omzeilen.

In de Turnhoutse krant 'De Kempenaer' van zaterdag 26 november 1870 verscheen een uitgebreid ooggetuigenverslag van de ballonlanding in het Nederlandse Castelré. De landing was niet helemaal vlekkeloos verlopen. Maar: *'Nauwelijks waren de reizigers op vasten grond, of zij deelden eenige flesschen wijn uit onder degenen die hen bij het nederdalen hadden geholpen. Ze lieten terstond twee duiven op, in de hoop dat die snelle luchtreizigers te Parijs hunne gelukkige*

Afb. 2: Een 'ballon monté'.

Afb. 3: Brief verzonden met L'Archimède.

aankomst in België zouden gaan verkondigen. [...] Behalve verscheidene depêches voor het parijzer gouvernement die door de twee meegereide passagiers aan het gouvernement te Tours moesten worden afgeleverd, hadden zij bij zich nog 19 postduiven, 4 zakken brieven wegende van 230 tot 265 kilos en bevattende, à rato van 3 grammes per stuk, een getal van 60 tot 75.000 brieven. [...] De zakken brieven werden op het postkantoor alhier besteld, doch zijn 's anderendaags naar Antwerpen en Brussel verzonden, wijl de stempeling en verzending hier, ter oorzake van het beperkte personeel, te lang zou vertragen.'

De brieven waren hoofdzakelijk bestemd voor Frankrijk en eigenlijk te laag gefrankeerd nu ze vanuit België moesten worden verzonden. De Belgische posteries bezorgden echter de ballonpost aan Frankrijk zonder strafport in rekening te brengen (afb. 3).

Afb. 4: Brief van Parijs (par ballon monté) naar Zaltbommel. Aankomst 5 nov. 1870.

In 1970 werd een klein monument opgericht op de vermoedelijke plaats van landing van L'Archimède, honderd jaar eerder. In de volksmond werd het

Afb. 5: Ballonmonument in Castelré.

Afb. 6: Gevelsteen in Baarle-Nassau.

spoedig smalend 'den tutter' (fopspeen) genoemd. Tweeëndertig jaar later was dit monument in zo'n slechte staat, dat de plaatselijke heemkundekring 'Amalia van Solms' de kunstenaar Stan Grooten een beeldhouwde ballon liet maken (afb. 5). Aanleiding was het zilveren jubileum van de heemkundekring.

T. g. v. het eeuwfeest boden op 15 augustus 1970 de Luchtvaart Historische Vereniging en de Haagsche Ballon Club aan de gemeente Baarle-Nassau een speciale gevelsteen aan met een afbeelding van de ballonlanding. Deze gevelsteen is aangebracht in de achtergevel van het gemeentehuis (afb. 6).

Afb. 7: Gelegenheidsstempels t. g. v. een herdenkingsvlucht op 15 augustus 1970.

Afb. 8: Brief uit Parijs verzonden 'par ballon monté ou non monté'.

Taalkundig hoogstandje voor de Francofielen onder ons

Het artikel van Frank Molenaar, waarmee dit verhaal begon, eindigt met een taalkundig hoogstandje, dat tot stand kwam met medewerking van Pierre Thöni:

Wat was dat nu eigenlijk, een ballon monté? Dat is niet in een paar woorden te zeggen. Het is wel duidelijk te maken aan de hand van een voorbeeld. Wij stellen ons daartoe voor precies dezelfde ballon, maar in verschillende stadia. We noemen die stadia 1, 2 en 3.

Stadium 1

De ballon staat nog op de grond, is nog niet bemand, maar is wel uitgerust met een mandje, waarin mensen kunnen plaatsnemen.

Antoine staat te kijken en zegt: 'Kijk, een ballon monté.'

Achter hem staat Anton en die zegt: 'Kijk een volledig uitgeruste ballon.'

Stadium 2.

Diezelfde ballon, maar nu zijn er mensen in geklommen.

Bernard staat te kijken en zegt: 'Kijk een ballon monté.'

Achter hem staat Barend en die zegt: 'Kijk een bemande ballon.'

Stadium 3

Diezelfde ballon, maar nu is hij de lucht in.

Corneille staat te kijken en zegt: 'Kijk een ballon monté.'

Achter hem staat Kees en die zegt: 'Kijk een opgestegen ballon.'

Alle zes hebben gelijk. Er is geen meningsverschil. Alleen een verschil in taal. Deze uitleg is nodig, omdat uit het tweede decreet van 26 september 1870 van het Ministerie van Nationale Defensie blijkt dat brieven ook verzonden konden worden door middel van een *ballon non monté*. Dat is dus een ballon die de stadia 1 en 2 niet kent, net zoals bijvoorbeeld een reclameballon die boven een bepaald bedrijf aan een ketting hangt. Aan zo'n ballon kon een zak met post gehangen worden en vervolgens opgelaten. Aangezien het risico dat de brieven in zo'n onbemande ballon hun eindbestemming niet bereikten veel groter was dan bij een ballon *monté*, was het tarief voor verzending ook lager. Anderzijds moest de brief aan strengere eisen voldoen. Hij mocht slechts 3 gram wegen, terwijl dat bij de ballon *monté* 4 gram was.

Als afbeelding 8 wordt een brief getoond, waarbij de keuze aan de Posterijen wordt gelaten door het opschrift '*par ballon monté ou non monté*'. Bij een dergelijke keuzemogelijkheid moest men natuurlijk wel het hoogste franker-tarief betalen en ook aan de strengere eis van maximaal 3 gram voldoen.

Afb. 9: Dag van de postzegel 1955: La poste par ballon 1870-71.

De informatie over de landing in Castelré is ontleend aan een artikel van Raymond Römer in 'Van Wirskaante' 2010/1, uitg. Heemkundekring Baarle-Hertog-Nassau.

WORKSHOP AFWEKEN VAN ZELFKLEVENDE ZEGELS

Op initiatief van Daan van Os is op zaterdag 2 februari 2013 is tijdens de postzegelinstuif een workshop afweken van zelfklevende zegels gehouden. Aanleiding was de reeks artikeltjes in Hertogpost over dit onderwerp. Vooral nadat het artikel van Daan van Os uit Hertogpost van april 2012 was verschenen in het maandblad Filatelie, zijn er veel reacties gekomen waarbij allerlei methoden genoemd zijn. Voldoende reden om op een zaterdagochtend bij elkaar te komen en de hieronder beschreven methodes uit te proberen.

De postzegelinstuif werd dit keer bezocht door meer dan 50 personen. Er was veel belangstelling voor de workshop, die verliep in een geanimeerde sfeer. Veel ervaringen werden uitgewisseld en tal van methodes uitgetoond. Uiteindelijk was er een verrassende uitkomst. Het gewoon maar eens proberen van waterstofperoxide bleek het 'ei van Columbus'!

Zuster Lucia en Daan van Os beten de spits af.

Koud water

De vrij algemene methode om de zegels in een bakje met water onder te dompelen en te wachten totdat ze los komen van het papier. Bij de meeste zelfklevende zegels werkt dit niet. De Groene Post zegels waar het allemaal mee begonnen is, vallen dan uit elkaar. Ook van een aantal buitenlandse zelfklevers blijft niet veel over.

Kokend water

De zegels even onderdompelen in kokend water werkt verrassend effectief. De zegels kunnen redelijk van het papier worden gehaald. Vuurvaste handen om de zegel met het papier uit het kokende water te vissen zijn wel nodig.

Hun voorbeeld werkte aanstekelijk.

Een alternatief is een pincet gebruiken om de zegels op te vissen. Het resultaat is niet verkeerd, zeker als de zegels goed gedroogd worden zodat ze weer vlak worden. Of de zegels door het koken van afmeting veranderen is niet nagemeten. Ook is niet gekeken of deze methode invloed heeft op de kleur van de zegels. Voor grote partijen is de kookwas in de wasmachine een mogelijkheid.

Zout water

Afweken in zout water is niet veel anders dan in gewoon koud water. Het lijkt er wel op dat het papier makkelijker loslaat. Maar dat kan ook het gevolg zijn van het soort papier waar de zegel op geplakt is. Ervaringsdeskundigen vertellen dat de kleur beter behouden blijft, als je wat zout aan het afweekwater toevoegt.

Wasbenzine

Door het behandelen van het papier met wasbenzine komt de zegel redelijk goed los van het papier. Ook de inkt van de zegel komt los. Het eindresultaat is een stukje papier dat ooit een postzegel was. Het is zeker niet aan te bevelen om dit vaker te doen.

Water en wrijven met wattenstaafje

Deze methode is beschreven in het aprilnummer van Hertogpost. Het resultaat van deze methode is goed. De zegel komt mooi los van het papier. Door de lijmresten die blijven zitten met talkpoeder te behandelen blijft een mooie niet plakkende zegel over. Het vraagt wel veel geduld om op deze manier een paar kilo zegels te behandelen. Zoals zuster Lucia zei: 'Het is monnikenwerk.' In het geval van de zuster kwam dit dus goed uit.

Behangafweekmiddel

In plaats van water is ook behangafweekmiddel gebruikt. Dit middel niet verdunnen, maar met een wattenstaafje op het papier aan de achterkant van de zegel aanbrengen. Je kunt de zegel dan redelijk snel van het papier afhaken en, als het nodig is, de laatste restjes papier nog even verwijderen. Het gaat een stuk sneller dan met water, maar het resultaat is niet bij alle zegels even goed. Voor veel zegels is dit wel een goede snelle manier om ze van het papier te krijgen. Vooral zelfklevers met een iets minder krachtige lijmlaag kunnen hiermee netjes worden afgeweekt.

Scheermes

De zegel met een scheermesje of ander scherp mes van het papier afkrabben. Voor een deel van de zegels lukt dit wel. In de workshop is op deze manier echter geen enkele zegel heel gebleven. Gelukkig is ook niemand gewond geraakt.

Thinner

Het papier op de achterkant van de zegel met thinner behandelen. De zegel komt snel los, de drukinkt ook. Het resultaat is hetzelfde als met wasbenzine, alleen een stuk sneller. Een bijkomend resultaat kan zijn dat je drie dagen hoofdpijn houdt.

Toen duidelijk was dat de zegels niet ondergedompeld moesten worden, maar dat het behandelen van het papier waar de zegels op geplakt zijn het beste resultaat gaf, ging Hans Schevelier even langs bij de lokale drogisterij. Hij kwam terug met twee flesjes. De vochtige inhoud werd meteen aan een proef onderworpen met verrassende resultaten.

Alcohol

Alcohol van 70% geeft eenzelfde resultaat als wasbenzine. De zegels komen snel los maar de inkt ook. Door het gebruik van alcohol wordt de pret niet groter.

(‘Majesteisschennis’, een ander woord is er niet om te beschrijven wat er gebeurde met de beeltenis van de Engelse koningin, toen een Machin-zegel een behandeling met met alcohol kreeg!)

Waterstofperoxide

Het laatste middel was waterstofperoxide van 3%. Het papier waarop de zegel geplakt is hiermee inwrijven en even laten inwerken. Je kunt de zegel dan opvallend makkelijk van het papier afhaken.

Het resultaat is voor veel zelfklevers opvallend goed!

Iedereen die dit middel geprobeerd heeft was enthousiast. Een vervolg met andere concentraties wordt nog overwogen.

Gezien de resultaten met alcohol en wasbenzine, is niet geprobeerd om zegels los te krijgen met terpentine, stickerverwijderaar of nagellakremover. De suggestie het eens te proberen met Pitralon aftershave werd niet serieus in overweging genomen.

De conclusies uit deze workshop zijn, dat je een niet al te agressief middel moet gebruiken om te voorkomen dat de inkt van de zegel verdwijnt. Dompel de zegels niet lang onder, want dan vallen ze uit elkaar. Gebruik gewoon water als je veel tijd en geduld hebt. Als je wat minder tijd wil gebruiken, is waterstofperoxide van 3% een goed middel.

Terwijl aan de achterste tafel wordt afgeweekt, zoeken anderen in de brievenberg van Gidie en kijkt men rechts wat de komende veiling in petto heeft.

NIEUWE EMISSIES

25 februari: **Mooi Nederland, Marken**, vel met 5 gelijke zegels
                          Mooi Nederland, Walcheren, idem
                          Burgers Zoo 100 jaar, vel met 10 zegels

Er is bovendien een ingelaste emissie. Het zal u niet zijn ontgaan dat binnenkort een troonwisseling plaatsvindt. Vooruitlopend daarop brengt PostNL in boekjes van 5 (kassa!) een postzegel uit met de vertrekkende koningin en een

met de aankomende koning. Beiden kunnen (nog) lachen. De boekjes zijn digitaal te bestellen.

Zie: www.postzegelblog.nl.

EEN CENT POSTZEGELPLEZIER

Een tijdje terug was er in Hertogpost gedurende drie jaar een reeks van allerlei halfjes (gehalveerde postzegels) te zien. Dat culmineerde in een 'apotheose van de halfjes': een Griekse envelop met een compositie van maar liefst zes gehalveerde zegels. Een tweede 'knaller' tijdens die finale van de serie, was een Nederlandse brief naar Duitsland uit 1897. De verzender van die brief voldeed het tarief van 12½ cent door hem vol te plakken met 25 postzegels van ½ cent. Die twee rariteiten bij elkaar, vormden een mooi slotakkoord.

Toch volgt er deze keer – om in muziektermen te blijven –nog een toegift. Ons lid Jan Bakker verraste namelijk met een combinatie die hier nog niet eerder was opgedoken.

Meteen al in de eerste aflevering van de reeks, in mei 2008, kwam de bekende hulpuitsgifte van Curaçao aan de orde. In 1918 was er op het eiland vijf maanden lang een gebrek aan postzegels van 1 cent. Die dienden voor het veel voorkomende tarief van binnenlands drukwerk (bijv. ansichtkaarten en krantenbandjes). Aanvankelijk, van 1 juni tot 16 juli, ving men dat op door postzegels van 2 cent en 2½ cent schuin te halveren en te verkopen voor de prijs van 1 cent.

Eerder was in Hertogpost al een combinatie van die twee te zien, met de schuine zijden tegen elkaar geplakt (afb. 1). Het exemplaar van Jan Bakker overtrof deze creatie: een briefstukje met een (niet van elkaar gescheiden!) paartje van twee gehalveerde zegels van 2½ cent (afb. 2). Maakwerk natuurlijk. Maar wel afgestempeld in de juiste periode: 9 juli 1918. Je kunt je afvragen wat nu de plakwaarde was van deze spelerei: twee keer 1 cent, of tweemaal de helft van $2\frac{1}{2} = 2\frac{1}{2}$ cent?

afb. 1

afb. 2

afb. 3

afb. 4: Terug van weggeweest.

Na 15 juli 1918 kwam er nog een heel andere hulpuitgifte uit: een super eenvoudige vierkante zegel van 1 cent, die op bruin, gestreept pakpapier was gedrukt bij de 'Curaçaosche Courant' te Willemstad. Heel karakteristiek is het afzonderlijk aangebrachte handstempeltje met de schrijfletters 'Haw' (afb. 3 en 5). Het zijn de initialen van de toenmalige postdirecteur Hendrik Albert Willemsen. Dit stempeltje zorgt er voor dat zijn naam voor altijd in de posthistorie zal voortleven. De geldigheid van het zegeltje liep af op 31 oktober. Vanaf dat moment was de normale zegel van 1 cent weer voorradig (afb. 4).

H. v. W.

P. S. De vierkanten bruine zegel van 1 cent komt ook voor zonder 'Haw'. De catalogusprijs daarvan bedraagt op dit moment € 10.000 (ofwel wat een gek ervoor geeft.)

afb. 5: Krantenbandje gefrankeerd met de hulpuitgifte van juli 1918 (coll. D. v. d. L.)

Beste Hertogkinds,

Strips en postzegels hebben meer met elkaar gemeen dan je zou denken.

Het stripverhaal is de oudste vorm van literatuur. Want de mensen kenden vroeger nog geen lettertype, ook geen papier. En daarom moesten ze het maar uitbeelden met figuren en afbeeldingen. Als je weleens in heel oude grotten bent geweest, zul je dit weleens hebben gezien. Zo is het ook met postzegels en stripverhalen. In een plaatje proberen we zoveel mogelijk onderwoorden te brengen. Een plaatje kan meer zeggen dan honderd woorden, zeggen ze weleens. Is het maar één plaatje, al dan niet voorzien van tekst, dan spreekt men van een cartoon.

In Nederland ontstond al aan het einde van de 19e eeuw een soort stripverhaal met plaatjes en daaronder een stuk tekst. Deze stijl zette zich in de 20e eeuw voort. Een voorbeeld hiervan is *Tom Poes* door Marten Toonder. Het oudste bekende stripboek was een kleine uitvoorstrip die was bedoeld als reclame van een bekende koffiefabrikant.

In ons land beschouwen veel mensen de strip nog als inferieure lectuur. Alleen bekende klassieke series als *Olivier B. Bonmeulen* en *Asterix* hebben een brede waardering gekregen. Ze worden op sommige scholen zelfs beschouwd als literatuur, vanwege de dubbele bodem in de verhalen. De historische aspecten van *Asterix* worden wel gebruikt bij lessen Latijn.

In België liep er net zo'n ontwikkeling. In 1929 maakte Hergé's internationale succesvolle stripreeks *Kuifje* zijn debuut. In 1938 volgde *Robbedoes* en *Kwabbe moot*. Rond deze figuren ontstond het oudste stripblad van het land: *Robbedoes*. Na de Tweede Wereldoorlog verschenen in Vlaanderen bekende krantenstrips zoals *Suske en Wiske*. In het weekblad *Robbedoes* kwamen toen weer legendarische stripreeksen op, zoals *Buc Danny*, *Lucy Luke*, *De Smurfen*, *Guust*,

De Blauwblozen en Natasa.

In het buitenland is de waardering voor strips groter dan in Nederland. In Frankrijk, Italië en Spanje waardeert het publiek het medium als een volwaardige kunstvorm (de negende kunst). Strip tekenaars zijn in Frankrijk net zo beroemd als literaire schrijvers. En strips zijn in boekwinkels net

zo ruim vertegenwoordigd als bijvoorbeeld gewone romans.

In Amerika waardeert men de strip weer heel anders. De 'comics' hebben hoge oplages. En tekenaars van meer cultureel georiënteerde strips maken tevens illustraties voor bladen als *The New Yorker*. *Maus*, uitgegeven door de Amerikaanse literaire uitgeverij Pantheon, werd bekroond met een Pulitzerprijs. Ook *Jimmy Corigan* van Chris Ware beschouwt

men in Amerika als een volwaardig kunstwerk, zo wel om de grafische als de verhalende kwaliteit.

Japan kent eveneens een rijke striptraditie in de vorm van de Manga, die in tegenstelling tot de westerse en Amerikaanse strip ook veel voor vrouwen en meisjes geschreven wordt. De manga herken je aan de grote ogen en kleine neus en kin van een figuur.

Persoonlijk denk ik toch dat België hét land is van de strips. Heel veel verschildende figuren hebben daarin de loop van de tijd het levenslicht gezien. Sommige zijn ook weer verdwenen. Kijk maar eens naar dit postzegelalbum.

uitgegeven. Op een andere velletje zijn die in een cartoon weer gegeven. Op een volgende instuif zal ik deze wel meebrengen zodat jullie kunnen proberen ze te ontdekken. Groetjes en veel postzegelen strippliezier, Stampke.

DE KLEINE LEEGTE (10)

MET DANK AAN HET PAPIERVISJE

een relaas over een kleine leegte en ode aan de haast grenzeloze onderzoeksmogelijkheden via het internet

door Marten Tilstra

Komt u regelmatig postzegels, postzegelboekjes, boeken, albumbladen met nogal heuvelachtig uitgegraven papier-, inkt- of lijmbeschadigingen tegen? Post(waarde)stukken waarvan niet alleen het karton maar ook de gedrukte en geschreven teksten deels zijn verdwenen?

Dan ziet u de stille arbeid van het papiervisje.

Kijk er verzamelingen of rondzendboekjes maar op na. Aangevreten postzegels zijn niets waard. Aangevreten post(waarde)stukken kunnen qua historie echter nog wél interessant zijn. U zou deze kunnen bewaren.

Kent u het papiervisje persoonlijk? Dit primitieve insect verovert ons land in rap tempo dankzij de steeds verdergaande isolatie van onze woningen en het hiermee gepaard gaande veel te weinig ventileren. Terzijde: bij wel ventileren komen de beestjes wel heel makkelijk uw huis in!

De papiervis leeft op koolhydraten. U vindt het insect in een minimaal 22°C warme en stikdonkere omgeving. In een ruimte waar de relatieve vochtigheid 55% of hoger is. Bestrijdingsmiddelen kunnen het insect doden, maar ze moeten om de zoveel weken opnieuw worden aangebracht. Deze middelen zijn ook voor de mens buitengewoon ongezond.

Papiervisjes zijn 5 tot 20 mm lang en kunnen wel acht jaar oud worden. Ze schieten razend snel over vloer of behang als u onverwacht het licht in een kamer aandoet. Vervelend is ook dat een papiervisje wel 300 dagen zonder eten kan.

Wat het papiervisje lekker vindt? Een briefkaart geschreven op 15 november 1877 bijvoorbeeld (afb. 1). Tegenlicht geeft prachtige leegten (een doolhof aan eetgangen) te zien (afb. 2 en 3). Het insect vreet zich een weg over en door papier, drukinkt en vulpeninkt. Koolhydraten als briefkaartkarton, meanderand, rijkswapen en kleinrondstempel verdwijnen in rap tempo. Het hoogtepunt van het doolhof is een gat dwars door de briefkaart heen, op de straatnaamregel en naast het door een administrateur aangebrachte pingat.

Waarom kan deze kaart ondanks de schade toch het bewaren waard zijn? Om het mooie verhaal uit 1877, het resultaat van een kleine zoektocht op internet.

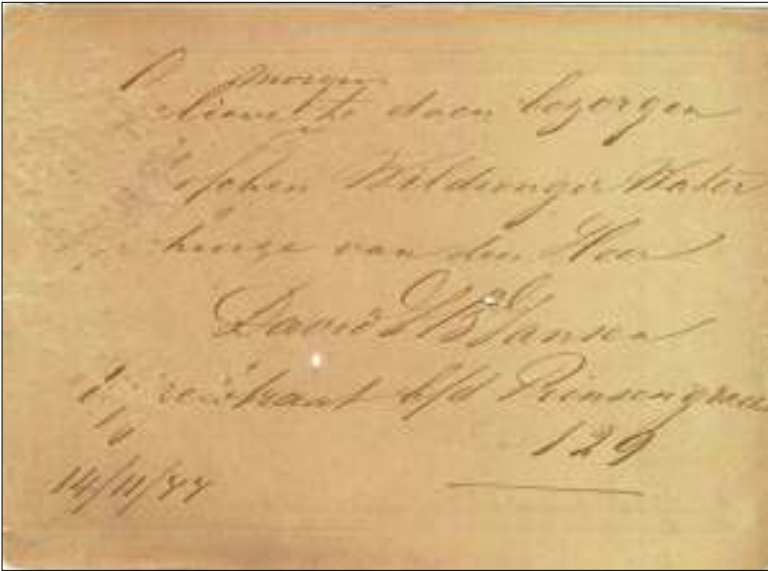

Afb. 1: Aangevreten briefkaart, Amsterdam 15 november 1877.

Afb. 2 en 3: detailopnamen.

Ene David Jansen uit de Vijzelstraat in Amsterdam bestelt een door vraat niet meer te lezen aantal Flaschen(?) Wildunger Water bij ene John Still(?) aan de Heerengracht in Amsterdam, 2 km verderop! (afb. 4) En echt, Wildunger Water bestaat. Een prikkelend, versterkend water uit Bad Wildungen (D), een plaats 60 km zuidwest van Kassel en bekend om de vele geneeskrachtige bronnen. Een advertentie in het AD van 15 mei 1866 leert dat het water 'direct uit de bron' van Bad Wildungen komt en 'Bekend is als geneesmiddel voor ziekten der blaas en urinziekten,' aldus apotheker D. van Beuningen van Helssingen.

Afb. 4: Achterzijde van de briefkaart d. d. 14.11.1877
met de bestelling van 'Wildunger Water'.

Ook een gom- en lijmlaag onder een postzegel zit vol koolhydraten. Op een andere briefkaart, op 18 april 1878 verstuurd vanuit Nijmegen, is de bijgeplakte postzegel van 2½ cent voor het grootste deel verorberd, evenals een deel van het tweeletterstempel Nijmegen en de gelikte gomlaag (afb. 5). Aan beide kanten van de briefkaart is ook veel inkt verslonden, een verrukkelijk toetje voor een papiervisje.

Oh, en zo (afb. 6) ziet de *Ctenolepisma longicaudatum* er uit. U ziet het, het insect lijkt een beetje op het ovenvisje en het zilvervisje. En een platgeslagen papiervisje? Net een flubbertje behangsellijm. Logisch hè?

Afb. 5.

Afb. 6.

POSTSTUK VAN DE MAAND

Twee lokale brieven gefrankeerd met de vijf cent Veth

Van 1892 tot 1957 gold een verlaagd tarief voor brieven die lokaal werden verstuurd. Van 1.2.1928 tot 1.7.1936 was dat tarief 5 cent. De eerste brief ging op 23.12.1931 van Sleen naar Zuid-Sleen. Zoals het trein-blokstempel laat zien ligt Sleen aan de spoorlijn Nieuw Amsterdam-Hoogeveen. Ten overvloede werd een stempel 'LOCAAL' geplaatst.

De tweede brief werd op 22.11.1937 verzonden binnen Amsterdam. De afzender wist waarschijnlijk niet dat vanaf 1.7.1936 een lokaal tarief gold van 3 cent. Binnen de zgn. 'Porte Timbre' plakte hij daardoor 2 cent te veel. D. v. d. L.

VERKOPING DONDERDAG 28 FEBRUARI 2013

Kavel	OMSCHRIJVING	CAT.	Kwal.	Cat.prijs.	Inzetprijs
NEDERLAND en O. G.					
2.001	Nr. 1 (2x) en nr. 2.	NVPH	o	€ 125,00	€ 10,00
2.002	Nrs. 121/122 en 126/129.	NVPH	xx	€ 188,00	€ 15,00
2.003	Nrs. 229 t/m 231 (Rembrandt)	NVPH	o	€ 30,00	€ 4,50
2.004	Nrs. 236 en 237.	NVPH	x	€ 180,00	€ 10,00
2.005	Nrs. 244 t/m 247.	NVPH	o	€ 65,00	€ 10,00
2.006	Nrs. 252/255 - 267/268 en 278.	NVPH	x	€ 90,00	€ 8,00
2.007	Nrs. 257 t/m 260.	NVPH	o	€ 45,00	€ 7,00
2.008	Nrs. 261 t/m 264.	NVPH	o	€ 30,00	€ 4,50
2.009	Nrs. 265 en 266.	NVPH	xx	€ 75,00	€ 8,00
2.010	Nrs. 265 en 266.	NVPH	x	€ 30,00	€ 4,50
2.011	Nrs. 270/273 en 279/282.	NVPH	x	€ 80,00	€ 8,00
2.012	Nrs. 274/277 en 293/295.	NVPH	xx/x	€ 56,00	€ 5,00
2.013	Nrs. 283 t/m 288	NVPH	xx/x	€ 50,00	€ 6,00
2.014	Nrs. 289/292 en 300/304.	NVPH	xx/x	€ 76,00	€ 8,00
2.015	Nrs. 296/299 en 305/309.	NVPH	xx	€ 97,00	€ 10,00
2.016	Nrs. 332 t/m 346 (kon. Wilhelmina)	NVPH	xx/x	€ 34,00	€ 3,00
2.017	Nrs. 356 t/m 376 (Traliezegels)	NVPH	xx/x	hcw	€ 20,00
2.018	Legioenblokken 402B en 403B	NVPH	xx	€ 290,00	€ 26,00
2.019	Legioenblokken 402B en 403B		x	€ 240,00	€ 25,00
2.020	10 postzegelboekjes.		o		€ 5,00
2.021	10 postzegelboekjes.		o		€ 7,00
2.022	115 zegels op 3 kaarten.	NVPH	xx		€ 6,00
2.023	158 FDC's in mooi album	NVPH	o		€ 18,00
2.024	1e dagenvelop E9 met adres.		o	€ 175,00	€ 24,00
2.025	3x 1e vlucht enveloppen KLM.		o		€ 3,50
2.026	4 velletjes van 10.	NVPH	xx	€ 54,00	€ 5,00
2.027	7 blokken.		xx		€ 7,00
2.028	Album de Post met weinig zegels.				€ 2,50
2.029	Brief 1872 van Hoorn naar A'dam.				€ 5,00
2.030	Brief van A'dam naar Glasgow.				€ 2,50
2.031	Briefkaart uit 1898 naar Duitsland.		o		€ 8,00
2.032	Cour de Justice nrs. 20 t/m 26.	NVPH	o	€ 27,00	€ 3,00
2.033	Cour de Justice nrs. D25 t/m D43.		o	€ 38,45	€ 5,00
2.034	Diverse series op kaart.	NVPH	xx/x		€ 4,00
2.035	Gecensureerde brief naar Zagreb.				€ 5,00
2.036	Jamboree kaart uit 1937.		o		€ 10,00
2.037	Jaren 1852/1957 in oud Davo.		x/o	zhcw	€ 45,00
2.038	Kist vol postfrisse zegels.	NVPH	xx	zhcw	€ 20,00
2.039	Luchtpost LP1 t/m LP11.		o	€ 22,00	€ 3,00
2.040	Leuk zegels in rood stockboek.	NVPH	xx/x	hcw	€ 16,00

2.041	Portzegels nrs. P61 t/m P68.	NVPH	x		€	2,50	
2.042	Schaubeck met ook veel nominaal		xx/x/o		€	115,00	
2.043	Stockboek met ook in aantallen.	NVPH	xx/x	zhcw	€	18,00	
2.044	Uitzoekdoos met onafgeweekt.		o		€	4,50	
2.045	Veel series in groen stockboek.	NVPH	xx/x/o		€	8,00	
2.046	Velletje + 3 kaarten Andre Kuipers.		xx		€	3,00	
2.047	Antillen 10 blokken.		xx		€	3,50	
2.048	Antillen 16 blokken.		xx		€	6,00	
2.049	Antillen 29 FDC's tussen 38 en 117	NVPH			€	41,10	€ 4,00
2.050	Antillen 43 FDC's tussen 36 en 131	NVPH			€	60,60	€ 6,00
2.051	Antillen 50 zegels en 2 blokken.		xx		€	4,50	€ 4,50
2.052	Antillen 64 FDC's tussen 33 en 132	NVPH			€	111,30	€ 11,00
2.053	Antillen met ook blokken van 4.	NVPH	xx		€	194,50	€ 20,00
2.054	Ned. Indië in uitzoekdoosje.				€	4,00	€ 4,00
2.055	Suriname 41 FDC's tussen 19-117.	NVPH			€	58,60	€ 5,50
2.056	Suriname 59 FDC's tussen 19-117.	NVPH			€	88,10	€ 8,50
2.057	Suriname 66 FDC's tussen 19 - 98	NVPH		hcw	€	5,00	€ 5,00
2.058	Suriname en Indonesië op kaart.		xx/x/o		€	3,00	€ 3,00
2.059	Suriname nrs. 157/166.(excl. 159)	NVPH	x		€	7,50	€ 2,00
2.060	Suriname nrs. 167 t/m 178.	NVPH	x		€	73,50	€ 11,00
2.061	Suriname nrs. 179 t/m 186.	NVPH	x		€	21,80	€ 3,00
2.062	Suriname nrs. 190 t/m 193.	NVPH	x		€	2,00	€ 2,00
2.063	Ned. Indië op 2 kaartjes.	NVPH			€	80,00	€ 8,00
2.064	Nieuw Guinea compleet in ordner.	NVPH	xx/x		€	270,00	€ 25,00
EUROPA							
2.065	Andorra FDC nr. 71 met streep.	Michel			€	160,00	€ 12,00
2.066	België 119 zegels op kaart.		xx/x		€	6,00	€ 6,00
2.067	België 84 spoorwegzegels.		o		€	6,00	€ 6,00
2.068	Denemarken 720 zegels in Lindner.		o		€	35,00	€ 35,00
2.069	Denemarken boekje Julezegels.		x/o		€	8,00	€ 8,00
2.070	Berlijn leeg Schaubeck album.				€	4,00	€ 4,00
2.071	Duitse Reich in album		x/o		€	24,00	€ 24,00
2.072	Duitse Reich in Leuchtturm album.		xx/x/o		€	10,00	€ 10,00
2.073	Duitsland 20 bijzondere FDC's				€	12,00	€ 12,00
2.074	Duitsland bezetgebied 1914/1920.		x		€	6,00	€ 6,00
2.075	Duitsland in 3 rondzendboekjes.	Michel	xx/o	hcw	€	12,00	€ 12,00
2.076	Duitsland in bordeaux stockboek.		xx/x/o		€	5,00	€ 5,00
2.077	Duitsland in rondzendboekje.	Michel	o		€	205,00	€ 10,00
2.078	Duitsland in rondzendboekje.	Michel	xx/o		€	125,00	€ 8,00
2.078	Duitsland jaar 1996 incl. blokken.	Michel	o		€	99,20	€ 9,00
2.080	Duitsland jaar 1997 incl. blokken.	Michel	o		€	133,30	€ 12,00
2.081	Duitsland jaar 1998 incl. blokken.	Michel	o		€	111,10	€ 10,00
2.082	Duitsland jaar 1999 incl. blokken.	Michel	o		€	117,30	€ 11,00
2.083	Duitsland jaar 2000 incl. blokken.	Michel	o		€	117,20	€ 11,00
2.084	Duitsland jaar 2001 incl. blokken.	Michel	o		€	135,30	€ 13,00

2.085	Duitsland jaar 2002 incl. blokken.	Michel	o	€ 104,80	€ 9,00
2.086	Duitsland leeg Lindner 1949-1969.				€ 4,00
2.087	Duitsland met speciale uitgaven.		o		€ 5,00
2.088	Europa zegels meest compl. Series		xx/o		€ 15,00
2.089	Europazegels in Davo album.		xx/o	zhcw	€ 35,00
2.090	Europese landen in 5 rondzendb.		xx/o		€ 7,00
2.091	Europese landen. Leuk!		x/o	zhcw	€ 30,00
2.092	Frankrijk 1027/1032 (personen)	Yvert	x	€ 90,50	€ 12,00
2.093	Frankrijk 1066/1071 (personen)	Yvert	x	€ 30,00	€ 4,50
2.094	Frankrijk 11 FDC's 1980 -1983.			€ 31,00	€ 3,00
2.095	Frankrijk 67 FDC's 1970 -1977.			€ 142,00	€ 14,00
2.096	Frankrijk 7 FDC's 1956 -1959.			€ 24,00	€ 2,50
2.097	Frankrijk 765 t/m 770 (personen)	Yvert	x		€ 2,00
2.098	Frankrijk 853 t/m 858. (personen)	Yvert	x	€ 18,70	€ 3,00
2.099	Frankrijk 93 FDC's 1960 -1969.			€ 222,00	€ 22,00
2.100	Frankrijk in blauw stockboek.		xx/x/o	hcw	€ 8,00
2.101	Frankrijk nrs. 217 t/m 228.	Yvert	xx	€ 34,00	€ 6,50
2.102	Frankrijk nrs. 553 t/m 564.	Yvert	xx/x		€ 5,50
2.103	Frankrijk 32 bekende personen.	Yvert	x	€ 49,25	€ 6,50
2.104	Ierland in rood stockboek.		o	zhcw	€ 38,00
2.105	Liechtenstein 143 / 147 en 173 / 179.	Michel	o	€ 270,00	€ 24,00
2.106	Liechtenstein nrs. 122 t/m 124.	Michel	x	€ 200,00	€ 30,00
2.107	Liechtenstein nrs. 306 t/m 308.	Michel	x	€ 110,00	€ 14,00
2.108	Liechtenstein nrs. 319 t/m 321.	Michel	x	€ 90,00	€ 13,00
2.109	Liechtenstein nrs. 353 t/m 356.	Michel	x	€ 45,00	€ 5,50
2.110	Liechtenstein nrs. 399 t/m 401.	Michel	x	€ 50,00	€ 6,50
2.111	Liechtenstein ook in aantallen.	Michel	o	€ 428,00	€ 25,00
2.112	Luxemburg nrs. 303 t/m 308.	Michel	o		€ 5,00
2.113	Malta leeg Davo album 1860-1990.				€ 3,00
2.114	Portugal 14 blokken op kaartjes.	Michel	xx	€ 170,00	€ 45,00
2.115	Zuid-Europese landen in stockboek.		xx/o		€ 10,00
2.116	Zwitserland afgeweekt in trommel.		o		€ 4,50
2.117	Zwitserland album brieven/kaarten.		o		€ 30,00
2.118	Zwitserland en Oostenrijk in boek.		xx/o		€ 10,00
2.119	Zwitserland leeg Davo 1845-1995				€ 2,00
WERELD en ALLERLEI					
2.120	2 rondzendboekjes vogels/ WWF		xx/o		€ 4,00
2.121	2 stockboekjes+schrift meest Ned.		xx/x/o		€ 7,00
2.122	53 enveloppen Space Shuttle.		o		€ 5,00
2.123	Allerlei in insteekboek.				€ 5,00
2.124	Gevarieerd maar meest honden.		x/o		€ 10,00
2.125	Indonesië ook in aantallen.		x/o		€ 15,00
2.126	Laos met veel motief.		o		€ 15,00
2.127	Meest Indonesië en Bulgarije.		o		€ 3,50
2.128	o.a. Nederland xx en Spanje.		xx/x/o	hcw	€ 22,00

2.129	Perzië / Iran in oranje stockboek.		xx/x/o		€ 15,00
2.130	Rood stockboek met paarden.		o		€ 12,00
2.131	USA tot jaar 1982 in Davo album.		xx/x/o	zhcw	€ 175,00
2.132	Verrassingsdoos.				€ 15,00
2.133	Wereld op oude albumbladen.		o		€ 3,00
2.134	13 oude bankbiljetten o.a. 10 gld.				€ 12,00
2.135	2 lege stockboeken.				€ 2,00
2.136	Allerlei in schoendoos.				€ 15,00
2.137	Bankbiljetten-catalogus Indonesië.				€ 15,00
2.138	Engelse munten modern.				€ 20,00
2.139	Signoscope watermerkzoeker.	Safe		hcw	€ 5,00
2.140	Vloeiboek				€ 2,50

Uw schriftelijke koopopdracht naar Anne van Driel,
Hoenderveld 33, 5314BJ Bruchem.
Telefoon 0418-642899.
E-mailadres: veiling@hertogpost.nl

GULDENZEGELS IN DE AANBIEDING

We kunnen onze post tot november 2013, d. w. z. nog ruim acht maanden, frankeren met postzegels uit het tijdperk van de Nederlandse Gulden. Onze veilingmeester Anne van Driel (adres zie hierboven) heeft er nog enkele op zijn zolder liggen. Hij biedt ze te koop aan voor 40% van de nominale waarde.

OP is OP!

Pzh West Brabant

*Prins Bernhardstraat 13
4793 CT Fijnaart*

*Tel.nr. 0168-462641
E-mail: pzhwestbrabant@home.nl*

RUIME SORTERING POSTZEGELS VAN VEEL EUROPESE LANDEN
(o. a. gespecialiseerd in Nederland, Duitsland, Zwitserland en Frankrijk)
OOK EEN UITGEBREIDE STOCK VAN O. A. AUSTRALIË

Op de donderdagse verenigingsavonden ben ik altijd aanwezig.
Indien u geïnteresseerd bent in een bepaald gebied kunt u mij dit laten weten. Ik breng dan het gevraagde voor u mee.
Ook altijd een ruime keuze in 5-centsboeken. Tevens behandeling van mancolijsten.

Het mooiste van postzegels

De prestigeboekjes van PostNL geven een verrassende verdieping van de postzegelthema's. Het boekje van de buitenplaatsen uit de serie Mooi Nederland informeert u over de prachtige tuincplexen van deze buitenplaatsen. Of het boekje van de Rundveerassen, dat achtergronden belicht van het wel zeer bijzondere

ontwerpproces van deze serie. Kortom, een abonnement op de prestigeboekjes Nederlandse postzegels, is zeker een verrijking van uw verzameling. Elk jaar verschijnen er zes nieuwe boekjes.

Als u via uw postzegelvereniging een abonnement afsluit, ondersteunt u daarmee tevens uw eigen vereniging.

